

Dordts dialect

Dit woordenboek Dordts bevat 50 gezegden, 316 woorden en 11 opmerkingen.

50 gezegden

- als iemand je dringend aankijkt - héé, mot je mein hebbe?
- Als je geen geld hebt voor een verre vakantie, dan ga je naar een stukje strand bij de fabriek de Montan aan de Staart - Ik ga naar Playa Montana
- Als je voeten naar buiten wijzen bij het lopen - sjow, die gaat dwars door Dordt
- Bedrog - Vuilpoorts gewicht
- Ben je met de fiets of lopend? - Beije mat de fiets of beije lòpes?
- Dat is helemaal niets - Das labberdepoeppie
- Dat is in orde (klaar / gedaan) / Dat is gemakkelijk te doen - (Das) Kat in't bakkie
- Dat is makkelijk te doen - Das kakke zonder douwe
- Dat kan niet. - Da kennie / Da kannie.
- Dat moet ik ook hebben - Mokokhebbe
- de zus van hen - hullie d'r zus
- Deze uitdrukking staat voor algemene drukte, waar dan ook - " t'ls druk in de Spuistraat"
- dom praten - die geef z'n mond ook maar een douw
- een halfje bruin - un pondje krop
- een halfje bruin brood - een pondje krop
- Een klap voor je kop - Een stuiter voor je harses
- Er is een teckeltje doodgereden op de Reeweg West - D'r is een takkeltie dod gereje op de Reewag wast
- er loop een geit op het bagijnhof, een stuiver als je hem grijp - dur loop un geit op ut begijnhof, un stuiver asje hem grijp
- Groningen heeft zijn Martini, Utrecht de dom, maar er gaat niets boven de toren van Dordt - Groningen het zen Martini, Utrecht den Dom, mar der gaat niks boven de toren van Dordt
- haasbiefstuk - menu ome cor
- Heel mager - Zo mager als een gratenpakhuis
- het park - de kieteltuyn
- Hij heeft daar de leiding - Hij hep daar ut zwijtje
- Hij loopt er slordig (gekleed) bij - Die loopt voor schobberdebonk
- Hij zit in de gevangenis - Hij zit in de Doelstraat
- Hoe dichterbij Dordrecht hoe vervelender het wordt. - Hoe dichterbij Dordt hoe rottur ut wordt, maar ben je der eenmaal in, dan heb ie et best naar je zin..
- hoe dichterbij dordt hoe rotter het word - eenmaal in dordt aangekome schijnt ut zonnetie door de bomen
- iets onmogelijks voorstellen - Dan mot de Grote kerk door et zakkedragersstraatje
- ik ben in het politiebureau - ik zit op de overkampweg
- Ik heb hoofdpijn - K hep pijn in me harsus
- Ik heb voldoende gegeten. - Ken me bord niet meer op.
- Ik hoor dat jij af en toe snuift - ' k hoort da da jei af ' n toeh ne tikkie neem
- Ik zit aan de grond - Ik heb geen cente
- in de goot knikkeren - sloeieren
- je gaat voorbij zonder te groeten - zo gaat de merreweede langs dordt
- Je liegt, of je stelt je aan - Zo zate ze der in de Doelstraat ok
- je staat op mijn teen - de onderste benne van mijn
- jij kan het leuk vertellen - jij maak het hillemaal van eieren
- Jullie zijn allemaal een stelletje klootzakken! - Jellie zijn allema Kank' oe!

- kleine potjes hebben grote oren - zit niet bij 't lek!
- Lig je lekker - Leg ie lekker
- op een gegeven moment - met de lest
- verkouden / ziek - hebbie opt hoekkie gestoan
- Vrouw, rok aan, de benen gespreid - Je kijkt regelrecht de Noord in
- Wat een botte pech! - Aardig geschoten!
- Weet ik niet - dan kom je zeker uit Papendrecht
- Zijn moeder - Hemse moeder
- Zit in de gevangenis - Zit in de ge van genis
- Zo trots als een pauw - Zo groos als un bezem
- Zo trots als een pauw - Zo groos als un ui.

316 woorden

- "die mensen" - Hunnie
- Aal - palinkie
- aan het - aant
- Aardappels - aarappels
- aardappels - aarepels
- Aardbeien - Aarebeien
- achterlijk - agtelijk
- Af en toe - Haf 'n toeh
- afgeleefd persoon - schreuf
- afrit van een dijk - de hobbel af
- Afstandsbediening - Knipper
- allemachtig - allemachies
- als - as
- aluminium - Allemimium
- aluminium - amumimum
- Appel - Appeltie
- Arie Scheffer (kunstschilder met standbeeld op naar hem vernoemd plein) - Aai van de Beurs
- Arie Scheffer (kunstschilder met standbeeld) - Aai van de Waag
- Armoedig - Aggenebbis
- armoedzaaier - sjap
- Au de Cologne - Ojjeklojje
- augurk - agor
- augurk - zure bom
- Auto - Koekblikkie op wiele
- auto - oto
- Beetje - Bitjie
- bekijk het - ga fietse stele achter t Poskantoor
- Bellen (met de telefoon) - optillefenere
- bemoeizucht - bemoeialachtigheid
- beter - bieter
- Bevroren - Bevrozen
- Biertje drinken - Sappie doen
- bietjes - kròte
- bijna - bekant
- Biscuit - Kaakie
- bloeden - bloeien
- bloesje - frokkie
- Bosboom Toussaintstraat - Bosopdezènstraat

- Boterham smeren - Boogie smere
- Boterhamworst - Blikzult
- briefje van tien - joet
- Brood - Brod / Boogie
- brood - broi
- capuchon - toot
- Ceramstraat - Serumstraat
- Chocolade - chokla
- Chocolademelk - Choklajemelluk
- Cocaine - Tikkie
- Croissant - Krozant
- Croissantje - Krozeintie
- daar - daaro
- daar ginds - Gunter weit
- Daar kan ik ook niets aan doen - Ken ter òk niks an doen
- dakkapel - kappeluif
- dat heb ik niet - da hek nie
- dat heb ik niet - dat hepkníe
- Dat heb ik niet - Heknie
- dat is - das
- Dat is familie van - Das der 1 van
- Dat kan echt niet. - Da ken ech nie
- dat kan ik niet - da kenk nie
- Dat kan ik niet - Kenkníe
- Dat kan ik ook hoor! - Kanikokor
- Dat moet ik niet - Moknie
- Dat wil ik niet - Wiknie
- dat zou ik ook wel willen - mok òk hebbe
- de Gedempte Gracht - ' t grachie
- De vrouw van mijnheer Vogel - Vrouw Vogel
- De zon schijnt fel - De'zon schijn 'n pit in me reet
- deel - dil
- Dichtbij elkaar zitten - Korties bij diggies
- Dik gezicht - plofkop
- Dik persoon - speknek
- Dikke speculaas - Schermoes
- doi - oooooii
- doordrammen, zeuren - drussen
- Dr.Delhez (huisarts) - dokter de Lee
- drinken - buizen
- dubbeltje - duppie of dubbeltie
- durfde - dors
- duw - douw
- dweilen - dwolen
- echt niet - eagg nie
- Echt niet. - Ech nie
- echt wel - aegg wael
- een - un
- Een -onbekende- hoeveelheid - Een dotjie
- Een dode - 'n dooie
- een plasje doen - ffff zeiken
- een zeurpiet - un zeikstraal
- eens - us

- eerder gebeurt / paar uur geleden - toestraks
- erg - arreg
- erg druk doen - Allewalig
- Ergens tegen op zien - Er tegen op zien als tegen de hobbel van de Hoogt
- even - effe
- even (kort durend) - effies
- Even plakken en lijmen ik heb mijn tubetje bij me - Ff plakke en leime ik hep me tubietjie bij me
- Fluweel - fruweel
- frank naerebout straat - frank narigheid straat
- Ga toch weg - Skeftum
- gaaf - gers
- gaat je niks aan - gaje nies an
- gebreid - gebreeën
- Gek - Gak
- gek - halleve zool
- gevreid - gevreeën
- Gisterenavond - Gistraand
- Goot - Sloei
- gulden - gulde
- gulden - piek
- Ha vrouwtje - Heeeeeee weeiffie
- haasje over - bokkebieeen
- haasje over - bokkiepieejen
- halfje bruin (brood) - pondje krop
- Harde werker - Beunhaassie
- Hazelnootgebak - Brokking
- heb je - hebbie
- heb je dat nu nog niet? - hèje da nounonie
- heb jij shag bij je? - haij jij je sjak bai?
- hebben - hebbe
- heeft - hep
- heeft hij - hettie
- Heer Heymansuysstraat - Heremesuisstraat
- heer heysmansuysstraat - heremejet
- helemaal niks - lou loene
- hem - um
- het - ut
- Het maakt me niets uit - Ut kemme ame reet toeste
- het Zakkendragerstraatje - tzakkertje
- hier zo - hiero
- hij - hai
- Hij is gek - Die spoor nie hé
- Hij is gek - Hij is getroubeleerd
- Hij is in de war - Hij is van't padje
- Hoe heet je van je achternaam? - Van wie ben je d'r 1?
- hondenpoep - kakkederrie
- Horloge - Gorloogie
- Houden - Houwe
- huilen - schreeuwen
- huis - gaan
- hutspot - pee en uien
- iets drinken - un drankie doen
- lets zeggen wat nergens op slaat - Die geeft z'n bek ook maar een douw

- ijs - es
- ijscoman - chris de blubber
- ik ga mijn bed in - ik ga maffe ouwe
- ik heb - keb
- ik heb - kheb
- ik kan er - kanter
- ik moet - kmot
- ik weet het niet - kweenie
- ik wil dat - kwilda
- in de goot (naast de stoep) spugen - kwaiere in de sloei
- In verwachting zijn - Die zit met kip
- Intussen - Terwijl
- je kunt - jekan
- je mond houden - hou je muildig
- Jongetje - Jongie
- kan - ken
- kan hem niet - kendumniet
- Kan het? - kannut?
- karbonade - karremenaatjie
- katje - kajie
- ken ik ook - kenk ok
- Ken jij hem of haar? - Kan jij die?
- kijken - kieken
- Klein beetje whiskey in een standaard glas - Puntje whiskey
- klikken (in de betekenis van goed met elkaar omgaan) - akkedere
- Knikker - Mullever
- knikker van kalk - kallekkepoepert
- Knolselderij - Knos
- koe - koei
- komen - kommen
- Konijn - Knijn
- kopje - koppie
- Kopje koffie drinken - Bakkie doen
- Krispijnseweg - Krispainsewag
- kruimeltjes - krumelties
- kunnen - kennu
- kwam er - kwam-ur
- kwartje - kwartie
- Laan der Verenigde Naties - Laan der Vereinigde Stoplichten
- lange vingers (kaakjes) - sampa's
- laten we - la-we
- legitimatie - legemetaasie
- Lelijke - Lulluke
- leuk, machtig - jenk
- lol maken - keuten of keut maken
- lopen - lòpe
- machtig - jenk (ig)
- mafkees - sjappie
- Mariënbornstraat - Marrieborriestraat
- markt - mart
- mij - mai
- moeder - moer
- moeilijk - moeluk

- moet - mot
- muggen - meezeke
- niet - lou
- niet verder vertellen - Je het ut nie van mai hòr mare
- nippertje - nippertjie
- oke - ok
- Omdat - da' da'
- onderhemdje - frokkie
- ook - ok
- op het nippertje - ampertie
- op het nippertje - op 't ampertie
- opgehangen - opgehongen
- opgewonden - allewalig
- Oplader - Oplajer
- opmaakte - opmaakte
- oud krom vrouwtje - schreuffie
- oud vrouwtje / sintel - schreuf
- over de spoorweg - over de lijn
- Overleden - De pijp uit
- Overleden persoon - Die hep un tuin op z'n buikie
- overtreden - overtreje
- pantoffel - toffel
- Papier / stukje papier - Pampieregie
- plassen - effe de directeur een hand geve
- Plassen - naar je eige gezeik luisteren
- Plotseling - In d'n eerste
- politie - peliesie
- politie - pliesie
- politie - wouten
- Politieagent - Tuut
- politieauto - blauwe tram
- psychiater - spiegiater
- raam - raampd
- Raampje - Raampie
- ramen - raamden
- reis - rais
- rijksdaalder - knaak
- rijksdaalder - riks
- Rioolbuis - Schèthùsbùs
- Riouwstraat - Rouwstraat
- Schreeuwen - Schrèten
- Schuurtje (bij huis) - Loods
- Sigaretje roken - Peukie doen
- smalste straatje van Dordt - zakkedragersstraatje
- sorry - oh morrie
- spiritus - stierepis
- Spoorwegovergang - Lijn
- spugen - kwaieren
- Spugen - Kwaijer
- Spugen - Kwajeren
- spugen - spoegen
- stakker - kalus
- sterf - sterruf

- stoel - stoeltie
- Stokbroden - Stokbrooje
- stont - s.. (e) t.. (é)
- straatgoot - sloei
- strandje aan het Wantij - Montania
- stumpertje - kalisjie, arme kalès
- suiker - korrelham
- tegen - tege
- televisie - buis
- Timorstraat - Tumorstraat
- toen hij - toen-ie
- toilet - poepdoos
- trottoir - stoep
- vader - vaar
- Vagina - Preut
- vakantie - vakaansjie
- varkens - varrekes
- ver weg - gunter
- verhoging - beertje
- vieren - viere
- vla - vlaai
- vlo - vlooi
- voorbij lopen zonder te groeten - je gaat voorbij als de Maas langs Dordt
- vrijen - wiepen
- vuilnis - vullis
- Vuilnisbak - Vullisbak
- vuurtje stoken - fikkie stoken
- waaide - woei
- waar - waaro
- waar hij - waar-ie
- Waar kom je vandaan? - Waar kommie vandaan?
- wat heb je? - wa hebbie? / wa mottjie?
- wat heeft dat er nu mee te maken? - tettatuhnoumeetemake..
- wat wil je nou - willie nu
- Wat wil je? - Wa moeje?
- wc - schijthuis
- Weet ik - Dewittekokwel
- weet ik niet - wee'k nie
- wezen - zijn
- wij wilden - wij wouwen
- wij zouden - wij zouwe
- Wijkpost van de politie - Pliesie possie
- wijn - wain
- wil je eten - wil je bik
- wildebras / onbehouden persoon - dulle
- worteltje - pee
- Zeefje - Treefie
- zeehavenlaan - de laan
- zei - zee
- Zei - Zee
- Zeuren - Snerken (leg nie te snerken)
- Zeurende vrouw - Zeikmuts
- zie maar wat je gaat doen - je kaik ma wa je doe

- zij - hullie
- Zij (meervoud) - zullie
- zij zijn niet geweest - hennie benne nie gekomme
- zijn - ze
- Zo heb ik het ook gedaan - Zo he'k 't ok' gedaan!
- zoeken - snubbikke
- zoenen - smakken
- zometeen - strak
- Zometeen - Strak, dalijk
- Zometeen - Strakies
- zware - zwaore
- zwart-wit (snoep) - wittezwart
- zwerver - hobo hanjo

11 opmerkingen

- De grote kerk moet door het zakkertje : in het Dordts is dit ook : een bevalling
- Dordtenaren lopen IN elke straat maar OP de Voorstraat.
- Een bepaald deel van 's Gravendeelsedijk langs de Oude Maas werd vroeger 'de Hondenhemel' genoemd, omdat het blijkbaar vaak gebeurde dat mensen zich juist daar van een zieke hond of pups waarmee ze geen raad wisten, ontdeden door ze te verdrinken. De naam was breed bekend, iedereen wist welk stuk dijk met 'De Hondenhemel' werd bedoeld
- Een boertje laten is een keelscheet dan heb je reet een makkie
- Het Dordts is een Nederlands stadsdialect. Het wordt gesproken door de autochtone volksklasse van Dordrecht. Het hoort bij het Hollands, meer bepaald bij het Zuid-Hollands, maar heeft vanouds trekken van het Zeeuws en het Brabants.

De taal van Zuid-Holland staat vanouds erg dicht bij het Standaardnederlands. Het Dordts is daarvan vanouds echter verder verwijderd dan het IJsselmonds of het Rotterdams. Een voorbeeld van een typisch Dordts kenmerk is het verkleinwoord: dat eindigt altijd op -ie, ook als het elders gewoon op -je eindigt. Zo zegt men in Dordrecht ook appeltie en bortie (voorheen borrechie) . Verder valt het `echte` Dordts op door een Brabants gekleurd idioom (met woorden als akkedére `kloppen`, ` (met elkaar) opschieten`) . De ei en de ui kleuren vanouds naar èè en öö. Verder zegt men veelal aan het eind van een zin het stopwoordje `hè`, wat ook vaak in het Zeeuws te horen is.

Vroeger had het Dordts ook een kenmerk dat men nu nog in het Noordwesthoeks terugvindt: vormen als ne man, j'ne vader, maar ook 'ne vrouw, j'ne moeder. Grofweg de zuidelijke vormen voor mannelijke woorden, maar dan toegepast zonder onderscheid tussen mannelijk en vrouwelijk.

In de twintigste eeuw is het Dordts onder invloed van zowel het Standaardnederlands als de veel minder afwijkende dialecten van Rotterdam sterk naar het Standaardnederlands toegegroeid. De boven beschreven buigingsvormen zijn inmiddels zo goed als verdwenen, en de ei heeft thans meer de neiging naar ai te kleuren. In de arbeiderswijken rond het centrum is doorgaans het meeste en meest afwijkende Dordts te horen.

- In Dordrecht spreek je over HET Steegoversloot. Noemt iemand de straat DE Steegoversloot, weet je meteen dat hij of zij geen geboren Dordtenaar is
- In de Doelstraat stond vroeger een gevangenis.
- als er iemand per ongelijk op je voet gaat staan : op ' t' n dordtsen dom sta je hoger hoor
- dordtenaren hebben het koperdraad uit gevonden door aan een koperen cent te trekken
- een kaakje in de thee dopen ff sope
- jeuk aan je anus hebben = heb je last van reetketelsteen

Dit woordenboek 'Dordts' is samengesteld door bezoekers van www.mijnwoordenboek.nl. Heeft u zelf ook woorden of ziet u fouten? U kunt die dan zelf toevoegen en verbeteren op de website, of laten toevoegen door een handige kennis.